

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهائی درس : ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۷ / ۱۰ / ۱۳۸۵	
دانش آموزان و داوطلبان سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۵		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. ۱- به امر اعلیٰ حضرت گردن نمی گذاره. ۲- زرتشت او را کمربسته ی خود کرد. ۳- صیاد بیامد و حبه بپنداخت. ۴- آوای خوشی هزار تقدیم تو باد. ۵- بی سر و پای گدای آن جا را سر ز ملک جهان گران بینی ۶- بو سهیل زوزنی برخاست نه تمام و بر خویشتن می ژکید. ۷- به باد افره این گناهم مگیر تویی آفریننده ی ماه و تیر. ۸- عزرائیل بیامد و به قهر یک قبضه ی خاک از روی جمله ی زمین بر گرفت. ۹- از هر کران بانگ رحیل آید به گوشم بانگ از جرس برخاست وای من خموشم ۱۰- منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربت است به شکر اندریش مزید نعمت. ۱۱- هر که شدت حلقه ی در، زود برد حقه ی زر خاصه که در باز کنی محرم دروازه شود	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱
۲	ب) لغت (۲ نمره) لغاتی را که در متن مشخص شده است، معنی کنید. ۱- نصف تنش لمس شد. ۲- کفی راد دارد دلی پر ز داد. ۳- می کوشیدند لرد استرابری را متقاعد کنند. ۴- مثال داد تا هزار هزار درم به درویشان دهند. ۵- اگر چه تلخ باشد فرقت یار. ۶- در ناحیت کشمیر منصیدی خوش بود. ۷- با تنهایی این کوه مراوده می کند. ۸- روز و شب با میاهات به تصدیقم می نگریست.	۲
۳	پ) خو دآزما یی (۴ نمره) ۱- در بیت زیر منظور از « تقصیر » چیست؟ بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد ۲- در بیت زیر مقصود شاعر از « فرعونیان » چه کسانی است؟ وادی پر از فرعونیان و قبطیان است موسی جلودار است و نیل اندر میان است ۳- با توجه به شعر « می شود از باغ نگاهت هنوز / یک سبد از میوه ی خورشید چید » منظور از « یک سبد میوه ی خورشید » چیست؟ ۴- در مصراع « زمان که بخشنده بود، موهبت های خویش را تباه می سازد»، « موهبت » چه مفهومی دارد؟ ۵- منظور شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست؟ نسوزد جان من یکباره در تاب که امید زند گه گه بر او آب ۶- پیام بیت « عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته » با کدام مقوله ی فرهنگی عصر ما ارتباط دارد؟ ۷- مقصود کلی شاعر را از بیت « قابیلیان بر قامت شب می تیندند / هابیلیان بوی قیامت می شنیدند»، بنویسید. ۸- در بیت زیر شاعر چه چیزی را شرط دستیابی به « کیمیای عشق » می داند؟ جان گدازی اگر به آتش عشق عشق را کیمیای جان بینی	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهائی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۷ / ۱۰ / ۱۳۸۵		سال سوم متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۵	

ردیف	سؤالات	نمره
۴	<p>ت (درک مطلب (۴نمره)</p> <p>۱- مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر را بنویسید . ایزد که رقیب جان خرد کرد نام تو ردیف نام خود کرد</p> <p>۲- در بیت زیر رستم چه دلیلی برای رویارویی خود با اسفندیار ذکر می کند؟ من امروز نژ بهر جنگ آمدم پی پوزش و نام و ننگ آمدم</p> <p>۳- با توجه به عبارت زیر ، چرا « قاضی بست » از پذیرفتن زر امتناع کرد؟ مرا چه افتاده که زر کسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرا باید داد.</p> <p>۴- در شعر زیر « کاریز » نماد چه کسانی است؟ کاریز خوش دارد خیال کند/ که رودها / تنها برای این هستند/ که به او آب برسانند .</p> <p>۵- با توجه به بیت زیر، علت شتاب شاعر در فرستادن بیک چیست؟ جان یک نفس درنگ ندارد، گذشتی است ورنه بدین شتاب چرا می فرستمت؟</p> <p>۶- در بیت زیر مفهوم کنایی « پای کوبان » را بنویسید . دیگری برخاست می شد مست مست پای کوبان بر سر آتش نشست</p> <p>۷- مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر چیست؟ ما بری از پاک و ناپاکی همه از گران جانی و چالاکی همه</p> <p>۸- در عبارت زیر چرا نویسنده ابلیس را « اعور » می داند؟ ابلیس پرتلبیس یک باری گرد او طواف می کرد و بدان یک چشم اعورانه بدو در می نگریست.</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
۵	<p>ث (دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۱- نام دیگر کتاب « تاریخ بیهقی » چیست؟</p> <p>۲- جامی کتاب « بهارستان » را به تقلید از کدام اثر نوشته است؟</p> <p>۳- آثار زیر از چه کسانی است؟ الف) ایل من بخارای من ب) ماه نو و مرغان آواره</p> <p>۴- موضوع اصلی منظومه های غنایی چیست؟</p> <p>۵- دو مورد از « انواع نقد » را نام ببرید.</p> <p>۶- شاعر در بیت زیر از کدام آرایه برای آفریدن صحنه ی حماسی بهره جسته است؟ که گفتت برو دست رستم ببند نبندد مرا دست چرخ بلند</p> <p>۷- در بیت زیر دو آرایه ی ادبی بیابید. بر دوش زمانه لحظه ها سنگین بود خورشید و زمین و آسمان غمگین بود</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
۶	<p>ج (شعر حفظی (۱ نمره)</p> <p>ابیات زیر را کامل کنید .</p> <p>۱- پیش ملک سلیمان باد است</p> <p>۲- دین و دل به یک دیدن باختمیم و خرسندیم</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
	جمع نمره	۲۰
	« موفق باشید »	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : ادبیات فارسی (۳)	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۷ / ۱۰ / ۱۳۸۵
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح
۱	الف) در این بخش نظر همکاران گرامی صائب است . (۶ نمره)
۲	ب) معنی لغت (۲ نمره ، هر مورد ۰/۲۵) ۱- بی حس ، بی حرکت ۲- جوانمرد ، بخشنده ، شجاع ۳- مجاب شده ، راضی ۴- فرمان ، دستور ۵- جدایی ، دوری ۶- شکارگاه ۷- گفت و گو ، رفت و آمد ، معاشرت ۸- فخر کردن ، نازیدن
۳	پ) خودآزمایی (۴ نمره) ۱- کوتاهی در انجام عبادت (۰/۵) ۲- اسرائیلیان ، اشغالگران فلسطین (۰/۵) ۳- معنویت و بصیرت باطنی (۰/۵) ۴- زیبایی ، قدرت و شکوه جوانی (۰/۵) ۵- امید وصال مایه ی حیات است(۰/۵) یا امید وصال تو بر آتش عشقم آب می زند و آن را فرو می نشاند . ۶- تقلید کورکورانه از فرهنگ غربی و خود باختگی (۰/۵) ۷- حاکمان ستمگر روز به روز بر ستم خود می افزودند و مردم ستمدیده در آستانه ی مرگ قرار می گرفتند . (۰/۵) ۸- گداختن جان در آتش عشق (۰/۵)
۴	ت) درک مطلب (۴ نمره) ۱- منظور آمدن نام پیامبر بعد از نام خدا در برخی آیات قرآن است . (۰/۵) ۲- برای عذرخواهی و حفظ آبرو (۰/۵) ۳- زیرا از حساب پس دادن در روز قیامت می ترسید . (یا نظایر آن) (۰/۵) ۴- نماد انسان های خودخواه و مغرور (۰/۵) ۵- گذر بی درنگ عمر و یا کوتاهی عمر انسان (۰/۵) ۶- شاد و با نشاط بودن (۰/۵) ۷- ذات خداوند از سستی در عبادت و رغبت به آن بی نیاز است . (یا مفاهیمی نظیر آن) (۰/۵) ۸- چون او انسان را تنها از یک بعد می نگرست و حقیقت و عظمت روحی او را نادیده می گرفت . (۰/۵)
۵	ث) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- تاریخ مسعودی (۰/۲۵) ۲- گلستان سعدی (۰/۲۵) ۳- الف) محمد بهمن بیگی (۰/۲۵) ب) رابیندرانات تاگور (۰/۲۵) ۴- بیان حالات و احساسات مربوط به وصال و فراق (۰/۵) ۵- نقد لغوی ، نقد فنی ، نقد اخلاقی (دو مورد هر مورد ۰/۲۵) ۶- اغراق یا مبالغه (۰/۵) ۷- استعاره ، تشخیص (جان بخشیدن) ، تناسب (مراعات نظیر) (دو مورد هر مورد ۰/۲۵)
۶	ج) شعر حفظی (۱ نمره) ۱- صاحب نظران (۰/۲۵) ملک (۰/۲۵) ۲- در قمار عشق ای دل (۰/۲۵) کی بود پشیمانی (۰/۲۵)
	جمع نمره ۲۰
	« خسته نباشید »